

KLAGANDE

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens i Stockholm dom den 20 maj 2011
i mål nr 25719-10, 35840-10 och 35841-10, se bilaga A

SAKEN

Inkomsttaxering 2008 och 2009
Skattetillegg
Ersättning för kostnader

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Med ändring av förvaltningsrättens dom undanröjer kammarrätten Skatteverkets omprövningsbeslut för taxeringsåren 2008 och 2009.
2. Kammarrätten tillerkänner ersättning för kostnader hos Skatteverket, i förvaltningsrätten samt i kammarrätten med sammanlagt 600 000 kr.
3. Kammarrätten avslår s yrkande om muntlig förberedelse.
4. Kammarrätten fastställer förvaltningsrättens sekretessförordnande.

YRKANDEN M.M.

[REDACTED] eller bolaget) fullföljer sin talan. Vidare yrkar bolaget ersättning för biträdeskostnader i kammarrätten med 1 358 700 kr. Bolaget yrkar även att kammarrätten håller muntlig förberedelse i målen.

Skatteverket bestrider bifall till överklagandet på tidigare angivna grunder. Skatteverket bestrider även bolagets yrkande om ersättning för biträdeskostnader i kammarrätten. För den händelse kammarrätten bifaller bolagets yrkande tillstyrks ersättning med 150 000 kr.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

[REDACTED] utvecklar sin talan i huvudsak enligt följande. Förvaltningsrätten har felaktigt baserat sitt avgörande på RÅ 2010 ref. 67, det s.k. Diligentiamålet. Detta avgörande kan inte tas till intäkt för att det vid prissättningen av ett aktieägarlån generellt ska bortses från lån med bättre civilrättslig prioritet. Ett sådant tillvägagångssätt skulle strida mot etablerad finansieringsteori och dessutom mot krediträttsliga regler. Även Skatteverket påpekar för övrigt i ett ställningstagande av den 28 september 2010, med anledning av Diligentia domen, att en bedömning måste göras i varje enskilt fall av vad som är en godtagbar marknadsmässig ränta på ett koncerninternt lån samt att alla dotterbolag, trots moderbolagets kontroll, inte är lika kreditvärdiga. Förvaltningsrätten har i förevarande fall helt bortsett från andra faktorer som påverkar kreditrisken och uteslutande beaktat att [REDACTED] är moderbolag till [REDACTED] vid bedömningen av kreditrisken på aktuellt lån. Detta är en direkt felaktig tolkning av Diligentiamålet som innebär att domstolen gjort en särskild skatterättslig beräkning av ränta som avviker från en korrekt ränta enligt vedertagen finansiell teori. Förvaltningsrättens extensiva tolkning av Diligentiamålet är således uppenbart felaktig.

Sverige har vidare genom dubbelbeskattningsavtal, så även med Luxemburg, åtagit sig att respektera den s.k. armlängdsprincipen. Korrigeringsregeln i 14 kap. 19 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, bygger på armlängdsprincipen. Lagstiftaren i Sverige har således valt att i gränsöverskridande transaktioner använda det inom skatterätten internationellt vedertagna förfarandet för att prissätta varor och tjänster. Skulle Sverige avvika från denna metod i intern rätt, uppkommer stora problem i gränsöverskridande transaktioner i allmänhet och vid tillämpning av bestämmelserna i skatteavtalen i synnerhet.

Förvaltningsrätten gör gällande att det föreligger skillnader mellan moderbolaget [REDACTED]s insyn och kontroll jämfört med den hos mezzanine-långivarna samt att [REDACTED] har indirekt säkerhet i koncernens tillgångar. Bolaget vidhåller att [REDACTED] och mezzaninelångivarna har haft och har likvärdig insyn i koncernens ekonomiska angelägenheter. Vad avser kontroll ska beaktas att de externa låneavtalen, genom strikta s.k. covenants, i detalj reglerar såväl vilka åtgärder den låntagande koncernen ska företa som vilka som inte får företas. Här kan exempelvis nämnas att de externa långivarna, i motsats till vad Skatteverket påstår, har kontroll över kassaflödena i [REDACTED]koncernen. Vidare regleras de finansiella krav som ska uppfyllas. De av bolaget åberopade handlingarna i denna del har överhuvudtaget inte kommenterats i sak, varken av Skatteverket eller av förvaltningsrätten. Det är anmärkningsvärt att förvaltningsrätten uttalar att [REDACTED] har indirekt säkerhet i koncernens tillgångar och helt avfärdar jämförelsen med mezzaninelånet utan att överhuvudtaget förhålla sig till det faktum att mezzaninelånet faktiskt omfattas av samma säkerhetspaket som de seniora lånen.

Såväl Skatteverket som förvaltningsrätten synes göra gällande att kreditrisken hänförlig till ett aktieägarlån är kraftigt reducerad till följd av aktieägarens kontroll över låntagaren. Förvaltningsrätten konkretiserar dock inte vilka åtgärder en aktieägare kan utföra som påverkar kreditrisken.

Bolaget förnekar inte att en aktieägare genom sitt inflytande i vissa fall kan påverka risken hänförlig till ett företags löpande verksamhet och dess intjäningsförmåga, även om samtliga långgivare självklart utgår från att bolagets ledning alltid agerar för bolagets bästa. En aktieägare kan dock inte, utan att omförhandla låneavtalen, förändra turordningen mellan olika långgivare. Härav följer att kreditrisken alltid är högre på ett lån med sämre säkerhet i relevanta tillgångar. I förevarande fall har inte [REDACTED] genom sin kontroll över [REDACTED] koncernen kunnat påverka kreditrisken hänförlig till aktieägarlånet på ett sådant sätt att den understiger kreditrisken hänförlig till mezzaninelånet. Den slutsats som både Skatteverket och förvaltningsrätten kommit fram till är därmed uppenbart felaktig och den enda riktigt säkra slutsatsen som kan dras är att en marknadsmässig ränta på aktieägarlånet i vart fall måste överstiga den på det externa mezzaninelånet. Skatteverkets påstående om att kreditrisken i förevarande fall ska bedömas utifrån ett s.k. going concern-perspektiv är vidare felaktigt. "Going concern" är en redovisningsrättslig term och inte något som används vid prissättning av koncerninterna lån.

Vad avser själva beräkningen av en påstått marknadsmässig ränta på aktieägarlånet om 8 procent har Skatteverket i de överklagade besluten angivit två beräkningsmodeller. Skatteverket har till att börja med konstaterat att det av koncernredovisningen för 2007 framgår att den effektiva räntan på lån i svenska kronor på balansdagen uppgick till 7,76 procent. Som bolaget tidigare anfört är emellertid denna hänvisning irrelevant, eftersom endast en mycket liten del av koncernens lån var upptagna i svenska kronor och dessa lån hörde till kategorin seniora lån med prioriterad säkerhet. Förvaltningsrätten synes emellertid endast fästa avseende vid Skatteverkets andra beräkningsmodell där Skatteverket utgår från 12 månaders STIBOR, vilken per den 22 december 2006 uppgick till 3,708 procent, och sedan gör tillägg för marginalen avseende det seniora lånets C- och D-trancher om 2,875 procent respektive 4,6250 procent. Skatteverket kommer därefter på oklara grunder fram till slutsatsen att en

proportionerad ränta på de externa lånen understiger 8 procent. Förvaltningsrätten konstaterar att Skatteverket därmed beaktat koncernens lån med olika grad av risk. Det kan omöjligt vara en korrekt metod för beräkning av marknadsmässig ränta på ett aktieägarlån att slumpmässigt beakta lån med olika grad av risk. Enligt såväl Diligentiamålet som tidigare praxis framgår att en bedömning av marknadsmässig ränta måste göras i varje enskilt fall utifrån kreditrisk och en jämförande marknadsanalys. Det finns inget stöd för att genomsnittsberäkningar ska användas i andra fall än om kreditrisken på det aktuella lånet först bedömts vara genomsnittlig. När det gäller Skatteverkets andra beräkningsmodell har Skatteverket av någon anledning funnit att marginalerna på det seniora lånets C- och D-trancher ska användas. Av dessa var det de aktuella åren endast en tranch, C 1, som löpte i svenska kronor. Övriga C- och D-trancher löpte i andra valutor. En motivering till varför aktieägarlånet ska placeras just mellan C- och D-trancherna och således anses löpa med lägre kreditrisk än både D-tranchen och mezzaninelånet saknas helt. Vidare är det oklart varför nämnda marginaler kombineras med en rörlig räntebas som 12-månaders STIBOR när aktieägarlånet löpte med en fast ränta på 30 år. Skatteverket borde kunna godta att aktieägarlånet löper med fast ränta åtminstone fram till dess att det seniora lånet och mezzaninelånet förfaller till betalning. Bolaget bestrider att Skatteverkets schabloniserade beräkningsmodell skulle kunna användas för att beräkna en korrekt marknadsmässig ränta. Det är Skatteverket som har bevisbördan för att oriktig prissättning föreligger.

I nu aktuella mål har dock [REDACTED] förebringat skriftlig bevisning som visar att räntan på lånet från [REDACTED] varit marknadsmässig vid en jämförelse med oberoende transaktioner på marknaden. Vidare har bolaget inlämnat omfattande bevisning som förklarar varför det efterställda lånet från [REDACTED] varit förknippat med hög kreditrisk. Varken Skatteverket eller förvaltningsrätten har närmare kommenterat inlämnad bevisning. Skatteverket har samtidigt för sin egen del överhuvudtaget inte förebringat någon bevisning till stöd för att en marknadsmässig ränta på det efterställda lånet

från [REDACTED] endast skulle uppgå till 8 procent. Skatteverket borde inte givits rätt att underkänna den avtalade räntenivån om 16,5 procent helt utan att förebringa egen bevisning om hur transaktionen borde ha prissatts. Skatteverket går vidare ett steg längre och hävdar att ett moderbolags insyn och kontroll är en ekonomisk omständighet som är nödvändig att beakta för jämförbarheten men som inte går att kvantifiera. Bolaget ställer sig här frågande till hur Skatteverket kan anses ha fullgjort sin bevisbörda om värdet av kontroll och insyn inte går att kvantifiera och någon jämförbarhetsanalys inte förebringats. Enligt bolaget kan Skatteverket i förevarande fall omöjligen anses ha fullgjort sin bevisbörda. Bolaget har förebringat omfattande bevisning till stöd för att kreditrisken varit hög och räntan om 16,5 procent varit marknadsmässig medan Skatteverket, såvitt kan förstås, nöjt sig med att göra en rent skönsmässig uppskattning av räntan till 8 procent. Bolaget har förebringat utredning som visar att den avtalade räntan på lånet från [REDACTED] varit marknadsmässig både vid en intern jämförelse (intern CUP i förhållande till mezzaninelånet) och vid en extern jämförelse (extern CUP i förhållande till mezzaninelån på marknaden). Därvid har bolaget i enlighet med vedertagen finansiell teori utgått från att ett efterställt lån löper med högre risk än ett prioriterat lån och ska prissättas därefter.

Skatteverket anför i stället enbart att det synes rimligt att marknadsräntan för lån där räntan betalas löpande ligger på 8 procent och att förhållandet att räntan kapitaliseras inte medför ökad risk för ägaren som långivare i en sådan förvärvsstruktur som den nu aktuella. Skatteverket har således fortfarande inte åberopat någon godtagbar jämförbarhetsanalys till stöd för att räntan i förevarande fall ska justeras med hela 8,5 procentenheter. För bolaget framstår det fortfarande som obegripligt varför, såsom Skatteverket vill göra gällande, en intern CUP föreligger med de seniora lånen men inte med mezzaninelånet. Det förefaller uppenbart att Skatteverket hävdar detta varken av övertygelse eller för att det finns stöd för denna ståndpunkt utan endast därför att mezzaninelånet löper med en högre ränta än de seniora

lånen. Det saknas vidare utredning från Skatteverkets sida som visar att [REDACTED] insyn och kontroll inte redan beaktats vid fastställandet av räntan om 16,5 procent och att räntan utan denna insyn och kontroll skulle ha varit högre. Det saknas även utredning från Skatteverkets sida som visar att värdet av dessa faktorer skulle vara just 8,5 procentenheter. Skatteverkets påstående om att den s.k. PIK-delen av mezzaninelånet löper utan säkerhet är felaktigt.

OECD:s riktlinjer ger vägledning för hur armlängdsprincipen ska tillämpas och behandlar ett antal metoder för att fastställa ett armlängdsmässigt pris. Bolaget finner inget stöd i OECD:s riktlinjer för att en aktieägares kontroll och insyn i allmänhet ska beaktas vid fastställande av ett armlängdsmässigt pris. Att ta hänsyn till sådana faktorer är svårt att förena med den av OECD förespråkade "separate entity approach". Om en aktieägares insyn och kontroll ska beaktas borde detta ha behandlats i OECD:s riktlinjer.

Skatteverket utvecklar sin talan i huvudsak enligt följande. Skatteverket delar förvaltningsrättens bedömning att Högsta förvaltningsdomstolens (HFD) generella uttalanden i Diligentiamålet är vägledande även vid prövning av mål enligt korrigeringsregeln i 14 kap. 19 § IL. Det skulle vara orimligt om frågan om marknadsmässig ränta bedöms olika beroende på om 16 kap. 1 § IL eller 14 kap. 19 § IL tillämpas.

Det finns inget avsnitt i OECD:s riktlinjer rörande internprissättning som direkt berör prissättningen av lån. Skatteverket kan inte se att riktlinjerna ger anledning till annan bedömning än den Skatteverket gett uttryck för. Räntor skiljer sig från övriga tjänstetransaktioner och även från varu-transaktioner. Säljer man en vara eller en tjänst till en extern kund eller till ett koncernföretag har ägarrollen inte någon betydelse när det gäller att bedöma armlängdsmässigt pris på den interna försäljningen. Det är en väsentlig skillnad vid en koncernintern långivning, eftersom prissättningen på lånet (räntan) är knuten till en framtida koncernintern relation. Att bortse

från ett moderbolags rättigheter och möjligheter (som är mer långtgående än de s.k. covenants en extern långgivare kan avtalsreglera sig till) vid bestämmande av marknadsmässig ränta blir missvisande. Av central betydelse vid prissättning av lån är risken för att låntagaren inte kan fullgöra sina betalningar och det behov av säkerhet som kan finnas. I nu aktuella mål anser Skatteverket att följande omständigheter föreligger som påverkar kreditrisken i minskande riktning. Till att börja med har [REDACTED] tillförlitlig information om låntagarens karaktär. I egenskap av ägare har långgivaren inflytande att välja vilka personer som ansvarar för låntagarens finansiella styrning och rapportering. Vidare har [REDACTED] som långgivare tillförlitlig information om låntagarens kapacitet. [REDACTED] kan i sin egenskap av ägare påverka i frågor om drift av låntagarens verksamhet och på detta sätt påverka låntagarens betalningsförmåga. Härutöver kan [REDACTED] vidare värdera vilka övervärden som finns hos låntagaren från tid till annan. Övervärden kan bl.a. uppstå genom produktionen i koncernen och amortering av lån. Enligt Skatteverkets, och förvaltningsrättens, uppfattning är aktieägarlånet inte jämförbart med det externa mezzaninelånet. Anledningen till att jämförbarhet saknas är den insyn och kontroll [REDACTED] har jämfört med en extern långgivare. Eftersom [REDACTED] insyn och kontroll är en viktig ekonomisk omständighet som är nödvändig att beakta för jämförbarheten och denna omständighet inte går att kvantifiera, föreligger inte någon jämförbar transaktion mellan aktieägarlånet och mezzaninelånet. Det går inte att bortse från faktiskt existerande omständigheter som påverkar långgivarens risk. Likaväl som externa långgivare beaktar säkerheter och möjligheter till insyn för att bedöma risken med den lämnade krediten, måste också sådana faktiskt existerande omständigheter beaktas som påverkar risken för moderbolaget avseende det lämnade lånet. En sådan omständighet är, utöver vad som angivits tidigare, moderbolagets kontroll över kassaflödena hos låntagaren, eftersom det är dessa kassaflöden som möjliggör räntebetalningar och amorteringar. Härav framgår att ett bolag kan påverkas av moderbolagets kreditvärdighet. Vid bedömning av ett bolags betalningsförmåga måste även bedömas moderbolagets vilja och

förmåga att bistå dotterbolagets åtaganden. Vid ett riskkapitalförvärv är syftet att efter ett visst antal år avyttra förvärvet med vinst. Stor upplåning sker, varför kreditvärdigheten ofta blir nedsatt jämfört med situationen före förvärvet. Som tidigare anförts är det viktiga att koncernen med sitt kassaflöde klarar räntebetalningarna. Den förväntade vinsten kommer då koncernen avyttras. Syftet med investeringen måste i sammanhanget beaktas. De private equity-bolag som genom [REDACTED] förvärvat [REDACTED] koncernen har i likhet med en extern långgivare intresse av att det lämnade lånet återbetalas. I motsats till en extern långgivare har dock investerarna även intresse av att [REDACTED] koncernen senare kan avyttras med vinst. Denna omständighet medför att ägarna till [REDACTED] har ett större intresse än externa långgivare av att, vid behov, stödja [REDACTED]. Riskperspektivet är ett annat för ägaren än för en extern långgivare. Detta medför att kreditrisken är lägre för ägaren.

En grundläggande och viktig frågeställning i målen är om bedömningen av vilken ränta som är marknadsmässig enbart ska grundas på lånevillkor och inget annat. Externa långgivare kan ha tillgång till olika kompetens och information vilket påverkar vilka låneavtal som sluts. Dessa avtal är armlängdsmässiga. Ett moderbolag har kompetens, information, kännedom om ägarnas intentioner och kan agera snabbt. Ägarna till moderbolaget har även intressen utöver långivningen från moderbolaget till holdingbolaget. Frågan i målen är ytterst varför endast externa långgivares kompetens, information och förmåga ska beaktas, men inte moderbolagets motsvarande kompetenser, som [REDACTED] synes hävda. Om kammarrätten anser att det är riktigt att moderbolagets kompetenser inte ska beaktas, men väl externa långgivares, då är det riktigt att tillämpa den argumentering [REDACTED] gör när man hänvisar till vedertagen finansiell teori. Enligt Skatteverkets mening bortser man då från att en ägares lån generellt inte är jämförbart med en extern långgivares eftersom en ägare ska beakta såväl lämnat lån som sin övriga investering.

Bolaget har i kammarrätten uppgett att vare sig Skatteverket eller förvaltningsrätten har kommenterat den av bolaget inlämnade bevisningen i målen. Mot bakgrund av vad bolaget anför i denna del vill Skatteverket anföra följande. Vid prissättning av räntor har marknadsprismetoden normalt ansetts vara den mest lämpliga metoden. Höga krav ställs på jämförbarheten. Av handlingarna i målen framgår att bolagets analys av räntenivån bl.a. bygger på en förenklad syntetisk kreditbedömning och att jämförelser gjorts med handlade företagsobligationer. Att förvärvsbolaget får en låg kreditrating vid ett s.k. LBO-förvärv följer av den tillämpade metoden. Metoden beaktar exempelvis inte bedömda framtidsutsikter och beaktar inte aktieägarlånen i sitt sammanhang. Genom att jämförelsen gjorts med handlade företagsobligationer innebär detta att jämförelsen skett med bolag som inte har någon insyn och kontroll över verksamheten, vilket innebär en högre ränta. Bolaget har inte beaktat att aktieägarlånet görs med investeringskapital som tillförts [REDACTED]. Det är skillnad på om lån lämnas till ett bolag där en dålig kreditrating beror på verksamhetens drift eller om den beror på att investerare funnit det lönsamt att förvärva en koncern, huvudsakligen genom upplåning, och genom att använda ett bolag som förvärvsbolag åstadkommer en låg kreditrating. Redan den omständigheten att förvärv skett talar för att investerarna funnit att koncernens kassaflöden bedömts klara räntebetalningarna och att koncernen slutligen kan avyttras med vinst efter vanligen 3–7 år. Den utredning bolaget gjort är således inte användbar som jämförelse för bedömning av marknadsränta för det koncerninterna lånet som målen gäller.

Bolaget anger vidare att Skatteverket inte förebringat någon bevisning överhuvudtaget till stöd för varför marknadsräntan ska vara 8 procent. Mot bakgrund av vad bolaget anför i denna del vill Skatteverket anföra följande. Av koncernredovisningen för räkenskapsåret 2008 not 33 framgår att den effektiva räntan för banklån i svenska kronor varit 7,76 procent för år 2007 och 4,9 procent för 2008. Enligt bolagets beräkning vid revisionen har koncernens genomsnittliga ränta för samtliga lån, utom aktieägarlånet från

██████████ inklusive mezzaninelån uppgått till 7,51 procent första kvartalet 2007. Den genomsnittliga räntan för år 2008 har uppgått till 6,13 procent. Enligt uppgift som erhållits från bolaget uppgick de externa lånen i koncernen den 31 januari 2007 till 7 760 mnkr. Av de totala externa lånen har 5 879 mnkr haft en räntemarginal mellan 2,25 och 3,25 procent. Ett annat lån har haft en räntemarginal om 5 procent och omfattat knappt 8 procent av de totala externa lånen. Mot bakgrund av att Stiborräntan med 12 månaders löptid den 22 december 2006 uppgått till 3,708 procent är det Skatteverkets uppfattning att den bedömda marknadsräntan om 8 procent är väl avvägd. De externa lån med säkerhet som funnits i koncernen har haft en genomsnittlig kostnad som klart understigit 8 procent. Beträffande koncernens mezzaninelån synes någon form av andrahandspantsättning finnas beträffande lånet, men inte för den ränta som läggs till kapitalet. Priset för denna s.k. PIK-del har varit 5 procent. Mezzaninelångivaren synes således, då den totala räntan på mezzaninelånen varit 13 procent, göra bedömningen att marknadsräntan för lån där räntan betalas löpande ligger på 8 procent. Det förhållandet att räntan kapitaliseras även på aktieägarlånen medför inte samma risk som kapitaliserad ränta medför för en extern långivare. Även denna uppgift talar för att Skatteverkets bedömning att marknadsräntan har uppgått till 8 procent är rimlig. Enligt OECD:s riktlinjer ska i första hand en marknadsprisjämförelse ske med oberoende jämförbara transaktioner. Den bästa jämförelsen uppnås genom att använda en s.k. intern CUP, där jämförelsen är liknande transaktioner som förekommer mellan företag inom intressegemenskapen och oberoende parter. Skatteverket anser att en intern CUP föreligger med de seniora lånen och att den bedömning man gjort således bygger på en sådan intern CUP.

Skatteverket anser inte att man, såsom bolaget påstår, avviker från den s.k. separate entity approach som förespråkas i OECD:s riktlinjer. En förutsättning för tillämpning av armlängdsprincipen med marknadsprismetoden är att det koncerninterna lånet är jämförbart, eventuellt efter justeringar, med externa lån, med vilka jämförelsen gjorts. De externa situationer bolaget vill

jämföra med är, såsom ovan angetts, inte jämförbara, eftersom bolaget bortser från [REDACTED]s långtgående insyn och kontroll. Skatteverket vidhåller vidare att kreditrisken ska bedömas utifrån ett s.k. going concern-perspektiv.

Vad avser frågan om skattetillägg vidhåller Skatteverket i huvudsak vad, som tidigare anförts.

Vad avser frågan om ersättning för kostnader har några skäl att bevilja sådan ersättning inte kommit fram i målen.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Inkomsttaxering 2008 och 2009 samt skattetillägg

Frågan om undanröjande av omprövningsbesluten på formell grund

Kammarrätten finner, i likhet med förvaltningsrätten, att vad [REDACTED] anført om brister i Skatteverkets handläggning inte utgör skäl att undanröja omprövningsbesluten på formell grund.

Frågan om marknadsmässig ränta på aktieägarlån från [REDACTED]

Huvudfrågan i målen är huruvida det finns förutsättningar att med stöd av den s.k. korrigeringsregeln i 14 kap. 19 § IL justera Nybrojarls skattepliktiga resultat vid 2008 och 2009 års taxeringar.

Vid tillämpning av korrigeringsregeln är det Skatteverket som har bevisbördan för att en felprissättning ägt rum (se t.ex. prop. 2005/06:169 s. 102). I de fall Skatteverket kan visa detta, är det dock den skattskyldige som har bevisbördan för att denna i sig oriktiga prissättning beror på något annat än ekonomisk intressegemenskap (se t.ex. prop. 1982/83:73 s. 11 f.).

Korrigeringsregeln i 14 kap. 19 § IL utgör en specialbestämmelse för internationella förhållanden som har företräde framför generella regler vid beräkning av en näringsverksamhets resultat (se RÅ 2004 ref. 13 och RÅ 2006 ref. 37). Lagtexten i 14:19 IL ger dock inte någon närmare ledning för tillämpningen av korrigeringsregeln. Av såväl praxis som förarbeten framgår dock att ledning kan hämtas i OECD:s s.k. riktlinjer för internprissättning (se RÅ 1991 ref. 107 samt prop. 2005/06:169 s. 87–90). Där anges bl.a. att OECD:s riktlinjer får anses ge uttryck för internationellt vedertagna principer på internprissättningsområdet och att dessa kan tjäna till ledning vid tillämpning av korrigeringsregeln.

I den senaste versionen av riktlinjerna, från juli 2010, framgår bl.a. följande vad avser fastställande av armlängdspriser.

Syftet med OECD:s riktlinjer är att ge uttryck för gemensamma principer som staterna kan vara överens om och som därmed kan användas vid fastställandet av armlängdspriser i internationella förhållanden. Genom sådan internationell konsensus kan staterna skydda sin respektive skattebas samtidigt som risken för internationell ekonomisk dubbelbeskattning minimeras.

Ett korrekt s.k. armlängdspris uppnås enligt riktlinjerna genom att fastställa de avtalsrättsliga villkor som två oberoende företag skulle komma överens om vid en jämförbar transaktion under jämförbara omständigheter (punkt 1.3). Vid fastställande av armlängdspriser ses varje enskilt bolag i en multinationell koncern som en enhet för sig vid bedömningen av deras avtal med varandra, den s.k. separate entity approach. Dessa avtal jämförs sedan med vad som hade avtalats mellan två oberoende företag vid en jämförbar transaktion under jämförbara omständigheter. Denna jämförbarhetsanalys är central vid fastställande av armlängdspriser (punkt 1.6). Vad avser frågan huruvida en transaktion mellan två oberoende företag är jämförbar med den koncerninterna transaktion som ska bedömas, anges i riktlinjerna att de

ekonomiskt relevanta faktorerna i de båda transaktionerna måste vara tillräckligt jämförbara. Med detta avses att ingen av de skillnader som finns mellan transaktionerna har kunnat påverka det som ska jämföras, alternativt att det med tillräcklig säkerhet går att kompensera för dessa skillnader vid jämförbarhetsbedömningen (punkt 1.33).

Fastställande av armlängdspriser kräver klara nationella procedurregler. (punkt 4.4). I de jurisdiktioner där bevisbördan för felprissättning åvilar skattemyndigheten kan det förhålla sig så att den skattskyldige inte behöver visa något om att dennes prissättning är armlängdsmässig så länge skattemyndigheten inte fullgjort sin bevisbörda (punkt 4.12). Mot bakgrund av de svårigheter som föreligger med att fastställa armlängdspriser är det dock OECD:s uppfattning att vare sig skattemyndigheter eller skattskyldiga ska utnyttja bevisregler på ett otillbörligt sätt (punkt 4.16).

Kammarrätten följande bedömning.

Bevisbördan för att en felprissättning föreligger åvilar Skatteverket. Det åligger således Skatteverket att göra sannolikt att räntan om 16,5 procent på aktieägarlånet från [REDACTED] till [REDACTED] inte varit marknadsmässig.

Förvaltningsrätten har i sin dom funnit att Skatteverket fullgjort sin bevisbörda genom att, såsom förvaltningsrätten anger, som jämförelseränta utgå från en räntesats knuten till Stibor med tillägg för marginalen i koncernens externa s.k. C- och D-lån och därvid kommit fram till att en proportionerad ränta på koncernens externa lån understiger 8 procent. Förvaltningsrätten anger att Skatteverket härvid beaktat koncernens lån med olika grad av risk.

Kammarrätten kan konstatera att Skatteverket i omprövningsbesluten anfört följande avseende jämförelseräntor. "Skatteverket anser att koncerntillhörigheten ska vägas in när bedömningen görs om räntenivån

varit marknadsmässig. Räntenivån bör jämföras med svenska marknadsräntor då lånet är i SEK. Räntenivån på 16,5 % kan inte anses vara marknadsmässig eftersom den skiljer sig väsentligt från den ränta som koncernen normalt betalat på externa lån i den bedrivna rörelsen. Som jämförelse kan nämnas att av koncernredovisningen framgår att effektiv ränta på balansdagen på SEK-lån varit 7,76 % år 2007. Det noteras att Stibor med 12 månaders löptid på 2006-12-22 har uppgått till 3,708 %. Med tillägg för marginalen i koncernens externa D-lån om 4,6250 % så framkommer 8,333 %. Marginalen på C-lånet är 2,875 vilket ger 6,583 %. Det innebär att en proportionerad ränta på de externa lånen understiger 8 %. Därmed kan en marknadsmässig ränta per 2006-12-22 uppskattas till 8 %." Skatteverket anför vidare i besluten att man vid sitt förslag till marknadsmässig ränta utgått från "en genomsnittlig marginal för lån med olika grader av säkerheter".

Härutöver har Skatteverket baserat en stor del av sin argumentation i målen på HFD:s avgörande i det s.k. Diligentiamålet, RÅ 2010 ref. 67. Skatteverket har gjort gällande att den insyn och kontroll som tillkommer ett moderbolag som långgivare medför att kreditrisken på lån till dotterbolag blir lägre, vilket därmed påverkar vad som kan anses vara marknadsmässig ränta.

Av Skatteverkets omprövningsbeslut samt vad Skatteverket i övrigt anført i målen framgår enligt kammarrättens mening inte närmare varför Skatteverket anser att just de externa C- och D-lånen är relevanta jämförelse-transaktioner. Skatteverket har i denna del inte förebringat någon närmare utredning kring hur man kommit fram till att skillnaderna i lånevillkoren mellan dessa lån och aktieägarlånet kan kompenseras av den insyn och kontroll som tillkommer [REDACTED] som moderbolag, och att lånen av denna anledning skulle vara jämförbara. Skatteverkets argument i denna del består i stället, med hänvisning till RÅ 2010 ref. 67, i huvudsak av argument kring varför ett moderbolags insyn och kontroll generellt påverkar kreditrisken på

lån till dotterbolag. Skatteverket har enligt kammarrättens mening således inte presenterat någon konkret utredning avseende hur man kommit fram till att [REDACTED]s faktiska insyn och kontroll i förevarande fall medför att en armlängdsmässig ränta på aktieägarlånet ska anses vara 8 procent i stället för 16,5 procent. Skatteverket har i kammarrätten snarare givit uttryck för att insyn och kontroll är faktorer som inte går att kvantifiera.

Kammarrätten finner därför, till skillnad från förvaltningsrätten, att Skatteverket inte visat att de externa C- och D-lånen, vilka lämnats mot säkerhet och med bättre rätt till återbetalning, är relevanta jämförelse-transaktioner. Kammarrätten finner vidare att en sådan genomsnittsberekening som Skatteverket gjort inte heller kan användas som jämförelse när, som i förevarande fall, de aktuella lånens villkor skiljer sig åt i flera relevanta hänseenden, bl.a. vad avser formella säkerheter samt rätten till återbetalning. Inte heller i övrigt har Skatteverket presterat någon utredning som kan användas för en relevant jämförelse i enlighet med vad som följer av OECD:s riktlinjer.

Mot bakgrund av ovanstående finner kammarrätten, till skillnad från förvaltningsrätten, att Skatteverket inte gjort sannolikt att räntan på aktieägarlånet från [REDACTED] inte varit marknadsmässig. Skatteverket har därmed inte fullgjort sin bevisbörda, varför det inte föreligger grund att med stöd av korrigeringsregeln justera [REDACTED]s skattepliktiga resultat. Nybrojarls överklagande i denna del ska därför bifallas och Skatteverkets omprövningsbeslut undanröjas.

Vid denna utgång saknas anledning för kammarrätten att, såsom [REDACTED] yrkat, hålla muntlig förberedelse i målen.

Ersättning för kostnader

██████████ har vunnit fullt bifall till sina yrkanden i målen. Bolaget är därmed berättigat till ersättning för de kostnader som skäligen behövts för att ta till vara dess rätt i målen. ██████████ har hos Skatteverket och förvaltningsrätten yrkat ersättning med 281 000 kr respektive 581 500 kr. I kammarrätten yrkar ██████████ ersättning med 1 358 700 kr. Kammarrätten, som finner att det finns skäl att jämka den begärda ersättningen, anser att ██████████ ska beviljas ersättning för skäliga kostnader hos Skatteverket, i förvaltningsrätten samt hos kammarrätten med sammanlagt 600 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 3)

████████████████████
kammarrättsråd
ordförande

████████████████████
kammarrättsråd
referent

tf assessor

████████████████████
föredragande